

รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของ
โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
Management Model for Student Care And Support in the New
Normal Era of School Under the Jurisdiction of Loei Primary
Education Service Area Office 2

นุชธิดา ก้อนพิลา

Nuchtida Konpila

มหาวิทยาลัยศรีปทุมวิทยาเขตขอนแก่น

Sripatum University Khonkaen

Author for Correspondence: Email:Kotchaporn.see@spumail.net

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นวิจัยแบบผสมผสาน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานศึกษาที่มีผลงานด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้รับรางวัล พ.ศ. 2563 - พ.ศ. 2565 อย่างต่อเนื่อง จาก 3 โรงเรียน ใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบกับการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 1.1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน 1.2) ผลการศึกษาศาภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งต่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 1.3) ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยรวมเท่ากับ 0.231 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ลำดับที่ 2 ด้านการส่งต่อ ลำดับที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ลำดับที่ 4 ด้านการคัดกรองนักเรียน และลำดับที่ 5 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2.1) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และด้านการส่งต่อองค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินรูปแบบ 2.2) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 3.1) ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3.2) ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, นักเรียนยุคปกติใหม่

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the current condition. Desired condition Necessities and needs of the student care and support system administration in the new normal era of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office, Area 2 2) To create and examine the appropriateness of the student care and support system administration model in the new normal era. new school under the Loei Primary Educational Service Area Office, District 2 3) To evaluate the feasibility and usefulness of the student support system management model in the new normal era of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office Loei District 2 is a mixed methods research. Important information providers are Educational institution administrators and teachers, 6 people, selected purposively (Purposive Sampling) from educational institutions whose work in student support system administration has continuously received awards from 2020 - 2022 from 3 The school used interviews combined with group discussions to analyze descriptive data.

The results of the research were found: 1. Results of the study of the current condition Desired condition and the necessary needs of the administration of the student care and support system in the new normal era of affiliated schools Loei Primary Educational Service Area Office, Area 2 1.1) Results of the study of the overall current condition are at a high level. Considering each aspect, it was found that there was a high level of compliance in every aspect. Arrange the average values from highest to lowest including student screening. Forwarding side Knowing students individually Student promotion and development and in the aspect of preventing and solving student problems 1.2) Results of the study of overall desirable conditions are at a high level. Considering each aspect, it was found that 1 aspect was at the

most desirable level, namely the forwarding aspect. Considering each aspect, it was found that there were desirable conditions at a high level. Arrange the average values from highest to lowest, including student promotion and development. Preventing and solving student problems Student screening and knowing students individually 1.3) Results of needs analysis Overall it is equal to 0.231. The needs are sorted from highest to lowest as follows: No. 1 in prevention and solving student problems, No. 2 in referrals, No. 3 in student promotion and development, No. 4 in student screening. and No. 5 in knowing students individually. 2. Results of creating a management model for the student care and support system in the new normal era of affiliated schools. Loei Primary Educational Service Area Office, Area 2 2.1) Results of creating a management model for the student care and support system in the new normal era of schools under its jurisdiction. Loei Primary Educational Service Area Office 2 consists of 4 parts as follows: Component 1: Principles of the model. Element 2: Purpose of the format Component 3: Methods for implementing modern learning management in educational institutions, consisting of 4 aspects: knowing students individually; Student screening Student promotion and development Preventing and solving student problems And in the aspect of forwarding the 4th component, model evaluation guidelines 2.2) results of evaluating the suitability of the student care and support management model in the new normal era of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office, District 2, the overall picture is Suitability is at the highest level. 3. Results of evaluating the feasibility and usefulness of the student care and support system management model in the new normal era of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office, Area 2 3.1) Results Evaluating the feasibility of the student care and support system management model in the new normal era of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office, Area 2, overall at the highest level. 3.2) Results of the evaluation of the usefulness of the image. The management model for the student care

and support system in the new normal era of schools under the Loei Primary Educational Service Area Office, Area 2 is overall at the highest level.

Keywords: Management style, Student support system, Student new normal era

บทนำ

เด็กและเยาวชน ในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อย ที่ได้รับผลกระทบจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแข่งขันกันด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ ๆ และสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น การไม่ชอบมาโรงเรียน ไม่เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน ติดสิ่งเสพติด มีพฤติกรรมก้าวร้าว รังแกกันเอง เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ชู้สาว ชอบมั่วสุมกันเป็นกลุ่ม ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรม เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดกับเด็กและเยาวชน จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาของประเทศและมีหน้าที่ในการส่งเสริมความประพฤตินักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี ทุมเมฆ, 2560 : 12)

การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นเป็นไปเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมคาดหวัง นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนา ทั้งนี้เนื่องจากในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนเชิงบวกและในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน (กรมสุขภาพจิต. 2554 : 7)

ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เป็นหนึ่งในกลวิธีหลักที่ช่วยให้การแก้ปัญหาในการดูแลตัวเอง ดูแลคนในครอบครัวและดูแลคนรอบข้าง เพื่อให้สังคมไทยดำเนินไปอย่างมีความสุข หน่วยงานต่างๆ จึงมุ่งสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ครอบครัวและชุมชนในการดำเนินชีวิตประจำวัน จากสถานการณ์การแพร่

ระบาดของโรคโรคอุบัติใหม่ การดูแลนักเรียนและการจัดการศึกษาที่ทันสมัยรวมถึงการเสริมสร้างทักษะทางด้านการใช้งานเทคโนโลยีที่เหมาะสมนั้น ถือเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเตรียมตัวสู่โลกยุคดิจิทัลและการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นับตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมาส่งผลต่อวิถีชีวิตคนไทย ทำให้เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากอดีตตามวิถีความปกติใหม่ (NEW NORMAL) ส่งผลกระทบกับระบบการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องปรับตัวเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น การจัดการศึกษาในยุคนี้จะกลายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ในทุกๆสถานที่ เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นและเกิดการโต้ตอบมากยิ่งขึ้น ด้วยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ (อรรณ ล่องสือฤทธิ์. 2563 : 23)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภายใต้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ได้มีการดำเนินการคัดกรองนักเรียนโดยมีครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกชั้นตอนอย่างจริงจัง และจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ อีกทั้งยังส่งเสริมการเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครอบคลุมเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริงของนักเรียนและดูแลใกล้ชิด เพื่อปรับพฤติกรรมและให้โอกาสนักเรียน บริหารจัดการและดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีทักษะชีวิต และคุ้มครองนักเรียนอย่างเต็มที่อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งการเตรียมความพร้อมด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความสามารถในการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภายใต้จุดเน้นเพื่อการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติเป็นปีแห่งการรัก เข้าใจ ห่วงใยปลอดภัย และให้โอกาส และมีการใช้ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) ในการตรวจสอบข้อมูลจำนวนนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ทั้งยังได้ดำเนินการตรวจสอบความซ้ำซ้อนข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีนักเรียนที่ต้องค้นหาและติดตาม จำนวนมาก และจากนโยบาย “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564 : 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ได้จัดทำแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการขยายโอกาส แต่ขาดการดำเนินการที่หลากหลายในการเข้าถึงผู้เรียน ทั้งทางตรง และสื่อออนไลน์ เพื่อเป็นการบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ เกี่ยวกับการพัฒนาความเข้มแข็งระบบการช่วยเหลือนักเรียน ระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ระบบคุ้มครองนักเรียนและการสร้างภูมิคุ้มกันทาง

สังคม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ซึ่งโรงเรียนในสังกัด มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนในสังกัดทุกคน ได้รับการช่วยเหลือ ค้ำครองอย่างรอบด้าน ด้วยกระบวนการดำเนินการที่ถูกต้องเหมาะสม และทันต่อสถานการณ์ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาในทุกมิติและปลอดภัยในยุค NEW NORMAL (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. 2565 : 2)

จากที่กล่าวมาข้าง ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจศึกษารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขต 2 และสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้แก่สถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและของ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
- 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
- 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

- 1) รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เนื้อหาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม
- 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากสถานศึกษาที่มีผลงานด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้รับรางวัล พ.ศ. 2563 - พ.ศ. 2565 อย่างต่อเนื่อง จาก 3 โรงเรียน

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์ ประกอบกับการสนทนากลุ่ม โดยมีกล้องถ่ายรูป สมุดจดบันทึกและเครื่องบันทึกเสียงใช้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ประเด็นข้อคิดเห็นต่างๆ ที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งบันทึกข้อสังเกตและการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยเองในแต่ละช่วงของการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

4) การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยลงเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีการจัดทำหนังสือขออนุญาต เพื่อลงเก็บข้อมูล ติดต่อประสานขอความร่วมมือนักสัมภาษณ์ และทำการเก็บข้อมูลด้วยการด้วยการบันทึกเสียงและการจดบันทึก

5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์การบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา มาสรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปประเด็นจากการสัมภาษณ์และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน

1.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งต่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยรวมเท่ากับ 0.231 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ลำดับที่ 2 ด้านการส่งต่อ ลำดับที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ลำดับที่ 4 ด้านการคัดกรองนักเรียน และลำดับที่ 5 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และด้านการส่งต่อองค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินรูปแบบ

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3.1 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัย รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยสรุปว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติ

ใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านที่เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน รูปแบบการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภายใต้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีการดำเนินการคัดกรองนักเรียน โดยครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกชั้นตอนอย่างจริงจัง และจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ อีกทั้งส่งเสริมการเยี่ยมบ้านนักเรียนครบ ร้อยละ 100 เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนและดูแลใกล้ชิด เพื่อปรับพฤติกรรมและให้โอกาสนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2.2565: 7-15) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไล รัตนทิพย์ (2562: 716-730) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังม้งานวิจัยของ วรณนพ ศิริสวัสดิ์ (2563: 165) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งต่อ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะส่ง

ผลถึงผู้เรียนให้มีศักยภาพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ดำรงชีวิตในโลกอย่างมีความสุขควบคู่คุณธรรม สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จะต้องดำเนินการวางแผน การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและนำผลไปปรับปรุงพัฒนา เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดกิจกรรมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. 2565 : 15) สอดคล้องกับ ศราวุฒิ แก้วอาจ (2558 : 142-145) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนโพธิ์ชัยทองพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนโพธิ์ชัยทองพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 สภาพการดำเนินงาน พบว่า ครูทุกคนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ และมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับ วิไล รัตนทิพย์ (2562 : 716-730) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564 : 144-152) ได้ทำวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมเท่ากับ 0.231 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ลำดับที่ 2 ด้านการส่งต่อ ลำดับที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ลำดับที่ 4 ด้านการคัดกรองนักเรียน และลำดับที่ 5 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ว่ากลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกันแก้ไข และคุ้มครองความประพฤตินักเรียนและ นักศึกษารวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนข้อ

เสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรดำเนินการส่งนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันในระดับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ มากขึ้นเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เพราะฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรทั้งทักษะความสามารถการสื่อสารการคิด การใช้ทักษะชีวิต การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและการเข้าค่ายวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 (2565 : 7, 32) สอดคล้องกับ พระครูสังฆรักษ์สิงห์ชัย ฐิตธมโม (2563 : 143-154) ทำวิจัย เรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดพร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป จึงมอบหมายให้ครูที่ปรึกษามีบทบาทสำคัญในการดูแลให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ผลที่ตามมาควรนำมาใช้การพิจารณาในการวางแผน โปรแกรมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยง กระบวนการ SAT มีศักยภาพในการเป็นระบบดูแลช่วยเหลือที่มีคุณค่าสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงแต่การเปลี่ยนแปลงคือจำเป็นต้องตระหนักถึงบริบทของตน อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Watson-Davis (2011: 52-60) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ความเข้าใจของครูในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า 34% ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในระบบและ 81.5% เห็นว่ามีความจำเป็นต้องแจ้งครูเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนในระบบดูแล 81% มีความเชื่อว่าโรงเรียนไม่ได้มีนักเรียนอยู่ในระบบดูแล และ 93% มีความเชื่อว่าต้องได้รับการสนับสนุนพัฒนาในอาชีพครูในพื้นที่เกี่ยวกับวิชาการ สังคมและอารมณ์ เพื่อให้เกิดผลออกมาสู่ตัวนักเรียน

2. ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 สรุปได้เป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคนวัตกรรมใหม่ของโรงเรียน เนื้อหาของรูปแบบ มี 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หน่วยที่ 2 การคัดกรองนักเรียน หน่วยที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน หน่วยที่ 4 การป้องกันและแก้ปัญหา และหน่วยที่ 5 การส่งต่อ องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินรูปแบบ ผลประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศสังเคราะห์ได้องค์ประกอบตัวบ่งชี้ นำไปสร้างแบบสอบถามเก็บข้อมูล และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ อีกทั้งนำร่างรูปแบบเข้าสู่กระบวนการสนทนากลุ่มเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ได้ร่วมกันตรวจสอบยืนยันทำให้ได้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ กำหนดเป็นวิธีดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 34) ได้นำเสนอว่า ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนั้นจะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญและการศึกษาค้นคว้ามากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบ และผู้วิจัยได้นำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักการทฤษฎีของวงจรคุณภาพเดิมมี PDCA ดังที่ สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ (2561 : 123-125) ได้นำเสนอไว้ว่าการใช้วงจรคุณภาพเดิมมีในการดำเนินการ เป็นวงจรในการบริหารและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ โดยวงจรคุณภาพนั้นเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีกระบวนการผลิตและมีการบริการที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยเรียกว่า วงจรคุณภาพ หรือ วงจรเดิมมี (Deming Cycle) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 Plan คือ การกำหนดสาเหตุของปัญหา แล้วจากนั้นทำการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ขั้นที่ 2 Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย ขั้นที่ 3 Check คือ การตรวจสอบเพื่อทราบว่าการบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาด หรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง ขั้นที่ 4 Act คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลงหากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ วันภูงา (2564) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ส่วนที่ 2 การบริหารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิณช์มนัส วรรณมรินทร์ สलगสิงห์ (2564: 316-329) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนสุภาพะ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนสุภาพะ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์

ของรูปแบบ 3) โครงสร้างและเนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการดำเนินงาน 5) แนวทางการวัดและประเมินรูปแบบ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Williams (2008) ได้ศึกษาวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างในพฤติกรรมด้านการเชื่อมต่อองค์ประกอบย่อยในแต่ละโมเดลและพบว่าความแตกต่างนี้มีความเด่นชัดที่สุดในการบริหารกระบวนการด้านการติดตามผลและยังมีผลกระทบต่อนักเรียนที่รับบริการจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอีกด้วย

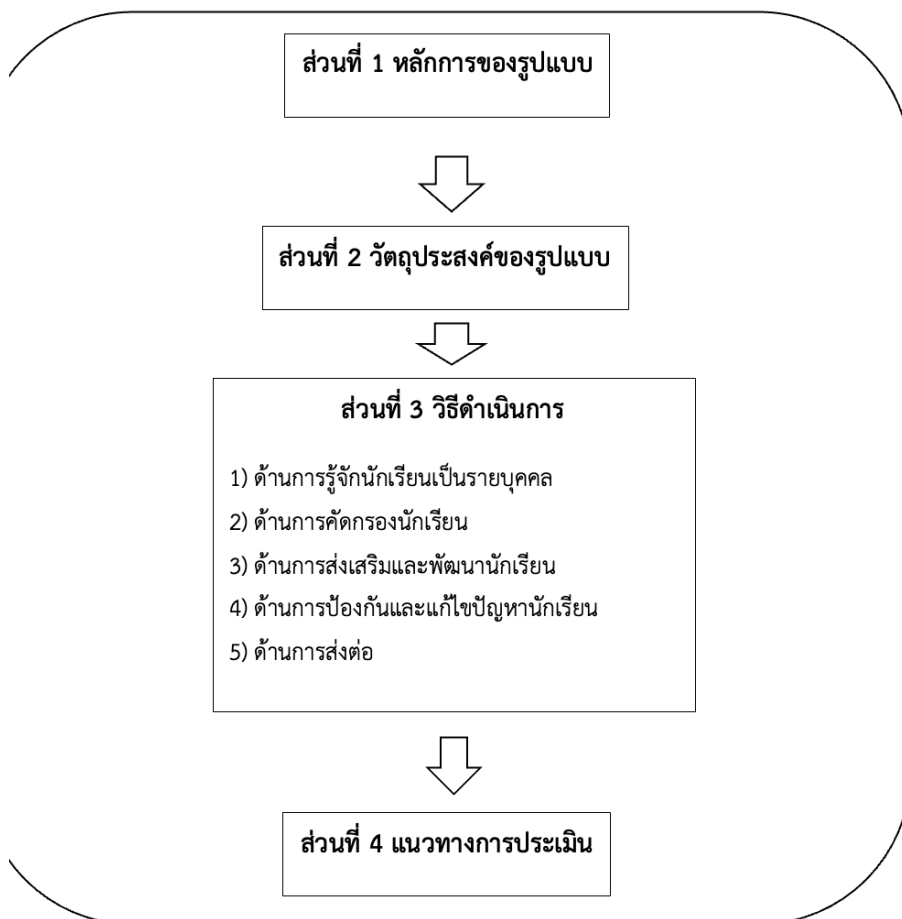
3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคคลิทธิใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประเมินโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 18 คน มีเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ดังที่ Eisner (1976) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีวิธีการแตกต่างจากการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ หรือเชิงปริมาณ เนื่องจากการศึกษาในบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าตัวเลขที่นำมาพิจารณาสรุป ดังนั้น จึงได้เสนอแนวทางการประเมินรูปแบบต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ดังนี้ 1. การประเมินโดยแนวทางนี้จะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา 2. รูปแบบการประเมินที่เป็นความเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินโดยที่พัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ 3. รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล 4. รูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 15) ได้นำเสนอไว้ว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น อย่างทั่วถึงโดยมีผู้ปกครอง ชุมชนหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมโดยมีแนวดำเนินงานในการปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครูอาจารย์ให้ส่งเสริมดูแลพัฒนานักเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมวางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่า นักเรียนทุกคนมีครูอาจารย์อย่างน้อยหนึ่งคนที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิญช์มนัส วรรณมหินทร์ สलगสิงห์ (2564 : 316-329) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนสุขภาวะ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ กาญจนสุวรรณ (2564: 144-150) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเครือข่ายชุมชนความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพ

โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบ พบว่าด้านอรรถประโยชน์ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Cha, 2009 : 29-33) ได้ศึกษาวิจัยวิเคราะห์เกี่ยวกับวัฒนธรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากการศึกษา พบว่ารูปแบบจำลองนอดดิด (Nodding) เป็นรูปแบบที่มีความเชื่อถือได้ที่ได้รับการยอมรับจากผู้เข้าร่วมทั้งหมด รวมทั้งผู้วิจัยต้องการขยายเวลาให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติอื่น ๆ ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่มั่นคงของครูและนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตามการทบทวนวรรณกรรมที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นมา 2 ซึ่งโรงเรียนในสังกัด มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ผู้เรียนในสังกัดทุกคน ให้ได้รับการช่วยเหลือ ค้ำครองอย่างรอบด้าน ด้วยกระบวนการดำเนินการที่ถูกต้องเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาในทุกมิติและปลอดภัยในยุค NEW NORMAL

นำมาซึ่งรูปแบบการพัฒนากระบวนดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

สรุป

รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ผลการศึกษาสภาพที่

พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งต่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยรวมเท่ากับ 0.231 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ลำดับที่ 2 ด้านการส่งต่อ ลำดับที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ลำดับที่ 4 ด้านการคัดกรองนักเรียน และลำดับที่ 5 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 วิธีดำเนินการการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อองค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินรูปแบบ ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ประเด็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนยุคปกติใหม่ จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาแนวทางให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือโดย

เริ่มจากครูประจำชั้น เพราะครูประจำชั้นมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่า โดยบริหารต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีช่องทางการดำเนินงานที่สะดวกมีผู้ปกครอง ชุมชนหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานเครือข่ายบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการส่งต่อ และรับช่วงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนดำเนินไปอย่างรวดเร็วราบรื่น และมีประสิทธิภาพ

1.3 ผู้บริหารควรมีการดำเนินการด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนผู้บริหรควรมีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนในรูปแบบต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2.2 ควรวิจัยรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยใช้แนวคิดที่ยึดตามความพร้อมและบริบทของขนาดโรงเรียนของสถานศึกษานั้น ๆ

บรรณานุกรม

กรมสุขภาพจิต. (2563). **NEW Normal ชีวิตใหม่ (Online)**. (ออนไลน์), เข้าถึงจาก : <https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2288>.

ธีรวิ ทองเจือ และปรีดี หุมเมฆ. (2560). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMALของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. **วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 2(3), 12.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น. ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์. (2564). **แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรรณพ ศิริสวัสดิ์. (2563). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้**

- เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม. **วารสารรัชภาคต์**. 14(34),165.
- วิไล รัตนทิพย์. (2562). กลยุทธ์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา มหาสารคาม, **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาราชมนตรี**. 6(4), 716-730.
- ศราวุฒิ แก้วอาจ. (2558). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน โพธิ์ชัยทอง พัทธาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหา บัณฑิตสกลนคร**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2563). รายงานสรุปผลการ สังเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. เลย: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). **คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและ สำนักงาน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.